

התחתונה בלבד עודפת על העליונה בזה אמרינן דבאדם הוי מום כיון שאינו שוה בזרעו של אהרון, אבל בבהמה לא.

מתניתין:

אוזן הגדי שחיתה כפולה, שהיה לו אוזן בתוך אוזן, בזה אמרו חכמים: בזמן שהוא עצם אחר, שהסחוס [התנוך] הוא אחד ורק מתחבר למטה באליה הוי מום.

ואם אינה עצם אחר שהסחוסים אינם מחוברים, אינו מום⁽²⁹⁾.

רבי חנניאל בן גמליאל אומר: זנב הגדי שהוא דומה לשל חזיר, ושאיין בה בזנב שלש חוליות, הרי זה מום.

גמרא:

תנו רבנן: פיו בלום, צר, ורגליו מבוזמות, כפות רגליו צרות. אם מחמת הריוח, אינו מום. אם מחמת העצם, שהשפתיים פתוחות יפה, אך עצמות הלחי אדוקות שאינו יכול להרחיב אותן וכשהוא אוכל מרחיב השפתיים הרי זה מום.

וכמו כן ברגל. שאם כל כף הרגל צרה אינו מום ואם רק העצם צרה והבשר מתרחב ומתפשט הרבה מעבר לעצם הרי זה מום.

[לשון אחר ברש"י: פיו בלום — נפוח. אם מחמת הריוח, שהתנפח מחמת רוח והצטנן

אינו מום כיון שיחזור לקדמותו. ואם מחמת שהעצם עבה ביותר, הרי זה מום].

אזניו כפולות בחססיות אחת שהתנוך הוא אחד, הרי זה מום. בשתי חססיות אינו מום.

שנינו במשנה: רבן גמליאל אומר זנב הגדי שהוא דומה לשל חזיר.

אמר רב פפא: לא תימא דהוי מומא משום דקטינא, שהיא דקה מאד כשל חזיר.

אלא דכריכא, עגולה כזנב החזיר, אף על גב דאלימא, שאינה דקה כמותו מכל מקום הוי מום, דזנב הגדי אינו עגול אלא רחב.

שנינו במשנה: או שאין בה שלש חוליות.

אמר רב הונא: בגדי, שתיים שתי חוליות בזנב הרי זה מום. שלש חוליות אינו מום שזהו דרכה.

בטלה, שלש חוליות בזנב הרי זה מום. ארבע חוליות אינו מום.

מיתיבי מהא דתניא: בגדי, אחת הרי זה מום. שתיים אינו מום. בטלה, שתיים הרי זה מום. שלש אינו מום. וקשיא לרב הונא דהכא תני בגדי אחת ובטלה שתיים. ואילו רב הונא אמר: בגדי שתיים ובטלה שלש?

תויבתא דרב הונא!

ורב הונא, מאי טעמא קאמר הכי? מתניתין גבי אטעיתיה. איהו סבר, מדרישא דמתניתין גבי

היינו שפיו עגול.

[מדוע הוי יותר מום בזמן שהוא עצם אחד] [ואינו דומה לבעלת חמש רגלים דהוי טריפה [כדלעיל מ,א] דאוזן בתוך אוזן אינו נראה כל

29. וכתב רש"י: וטעמא לא איתפריש לי.